

Ono se toho v Protektor? zase tak moc ned?lo

Franti?ek Neva?il

29. 3. 2014

Ousidermedia

Tak to n? v minul?ch dnech r?ila prozradit jedna vysoce v?n?pan? p?lu?nice sou?asn?nejvy?politick?elity. Kone?n? nen?v tomto uv?domov?sama, u? d?no ji v tom pom?ada jin?ch d?le?it?ch politik?, novin?, katolick?ch prel? a dal?h? ?vlivn?ch? osob.

Samoz?ejm? po?aje na?im b?val?m prezidentem, (anti)?esk?m vlastencem a humanitn? bombard?em sv?tovzorov?m Havlem. Pr? on konec konc? v tomto sm?ru od za?ku ud?al t?. Nebo? pr? jemu se v t?dob? skute?n? nic zl?o ned?lo. Jeho rodina s okupanty ?sp?n? kolaborovala.

J?s? jsem ale tak?on?ch dob pam?tn?. Kdy? skon?ila druh?sv?tov?v?ka, m?l jsem 19 let. A v??te, ?e je m? dodnes ve velice ?iv?pam?ti. Ale za?nu t? nejobecn?j? zhodnocen?. V obdob?vzniku Protektor?u u n? ?ilo zhruba 7,5 milion? ?ech?. V d?sledku n?meck?okupace jsme (bez Slovenska) p?i?li nejmn? o 200 tis? ?ivot?, tj. 2,7 % (pro srovn? USA ztratily na front?h. celkem 406 tis? lid? tedy asi 0,3 % populace). Podle dostupn?ch ?daj? (Demografick?p?u?ka FS?z r. 1982) na na?em ?zem?(dne?n?R) se hl?ilo k ?idovsk?n?odnosti asi 30 tis? obyvatel, 227 obyvatel k cik?sk?n?odnosti (?daje za rok 1930). Rozhoduj?i ob?tmi perzekuce, p??ch dopad? v?ky, koncent? a popravy byli ob?an?hl?se k ?esk?n?odnosti.

Hned po Mnichovu a samoz?ejm? i za Protektor?u za?alo a pokrač?v?vyh?n?zna?n? ?i ?esk?ch obyvatel z jejich domov?, bezpr?n? a bez majetk?. Bez mrknut?oka. A to fofrem, ?asto si sta?ili vz? jen n?jak?rane?ky a k?ky. U? v prvn?h? pomnichovsk?ch dnech se to t?kalo nejmn? 135 tis? vyhnan?ch ?ech?. Za okupace pak hlavn? kv?li budov?sesek?ch st?elnic byla vykl?ena dal?zem?ohrani?en? Vltavou, S?avou, Netvo?icemi a Neveklovem a tak?v oblasti Brd, Milovic a Vy?kovska. Odtud bylo vyhno dal?h? nejmn? 30 tis. lid? Celkov? po?et N?mci vyhnan?ch ?ech? za celou uv?nou dobu je podle n? kter?ch pramen? odhadov? a? na 836 tis. osob.,

Po celou dobu okupace bylo s ?echy jedn?o jako s polootroky a potenci?n?i i faktick?mi zlo?inci. N?vnit?n?pr?n? byl okam?it? anulov?. U? v roce 1939 byly zak?y ?esk?vysok?koly, ?? p?ece pot?ebovala jen manu?nd?In?y. Zak?y byly hlavn?esk?organizace, p?edev? vlasteneck? Sokol. V obdob?tot?n?v?ky u? byla zak?a i divadla. Na cel? ?zem?od sam?o za?ku panoval nep?etr?it? teror a hr?zy okupace. Na nucen?nejhor?pr?e do N?mecka bylo tot?n? nasazeno asi 640 tis? na?ich mlad?ch lid?

Pokud jde o cel?b?val?esk?oslovensko, kter?N?mecko sv?mi akcemi rozbilo, pak do koncentra?n?h? t?or? bylo deportov?o v?e ne? 270 tis? ?s. ob?an?, z nich? p?e?il jen ka?d? ?tvr?.

Mezi souhrnn?hlavn?v?sledky tak pat?n?iln?smrt, konkr?n? lze ??i zavra?dn?v?e ne? 360 tis? ?s. ob?an? v?t?inou bez jak?chkoliv soud? (195 tis. jich bylo umu?eno v koncentra?n?h? t?orech, 156 tis. zahynulo na popravi?t?h? gestapa nebo padlo v boji proti okupant?m, skoro 7 tis. ob?an? zahynulo p?i bombardov?h? hlavn? z ?ad mlad?ch lid?nasazen?ch na nucen?pr?e). Tak vypadalo ono ?zab?en?po n?mecku?, vra?dn?po des?k?h, po stovk?h, po tis?h?.

N?mci se a? do posledn?chv?e nezastavili p?ed ni??. ??ili zb?sile nejen po heydrichi? v roce 1942, ale od sam?o za?ku a? do jejich ho?k?o konce. To nebyla jen diktatura, to byla st?edov?k?despocie. Vyp?ili nejen Lidice a Le?y, ale tak?obce Leskovice, Praset? a Lejskov. Je?t? v dubnu 1945, kdy u? m?li na kah?ku, jako tup?st?o zavra?dili ?adu na?ich prominentn?h? v?z??, vyp?ili dal?obce

Javořko, Ploštinu a Prlov. Ještě na posledních tak šinili takové povstání v Párově a hlavně v Praze. Tam, jak je známo, nejen vypověli staroměstskou radnici, ale mimo jinopoučali proti českým povstalcům i divoký zčern a dť. Těba i z oken byt do posledních stěli fanatizaci, nejen vojáci ale i civilisté, často mladé, luňi Hitlerjugend. Nebylo by ani lidské aby to nechalo svádky takových šin? klidně aby zachovali rozvahu, aby se nesnažili pomstít. Možno? kdy i nespravedlivý, ale tuto dobu a bezprápně? nřpom? ry jsme přece nezavinili my, ale oni sami.

Za celou dobu okupace a výky utrpló naě hospodřstvřz viny Německa tak nesmňhmotněkody. Bezprostředně po tom byly vyčleny na 430 mld. předvé?něch Kč, k řemu? jeť? bylo nutno připočat kody na soukromě majetku za 57 mld. Kč. Meziněodnědohodou o reparacích od Německa z 21. 12. 1945 byla uznáa řrada vě?něch kody kolem 350 mld. předvé?něch Kč. Nikdy ně tyto nřky nebyly uhrazeny. Nikdo se ně řně? za zpřsobeněohromnělidská majetkověkody ani neomluvil.

Naě liděili celou okupaci ve strachu a hrozně stresu - z výky, z dennodenněo teroru, obecněnejistoty, že šně?něaspo?. nřjakoě ivobyť? ze zotročeně z masověo poničověa zřky lidskéřstojnosti vřbec. ěilo se na hubeněch přěřlech potravin, kuřiva, textilu ři bot. Vnucuje se ně dnes nřor, ěe jsme se jako nřod chovali (oproti jiněm?) pasivně aě zbabřleě. Ale ani to přece nenípravda. Předevěě naě exilově(mnohatisově zahraničněvojsko tvořilo samostatnou ozbrojenou složku protifašistickékoalice. Bylo rozměť?no hlavně v SSSR, odkud postupovalo aě do osvobozeněvlasti, ale takěna zěad? Evropy, na Stěedně Věchod? a v Africe. Věznamně se na odboji poděeli doměepartyzěi a jiněodbojěi poděajěvěznamněvězvřdněinformace ři prověřjěěhromadněsabotě vě?němaěinerie ve věrob? nebo dopravě. Z okupovaněch evropských nřod? se podobně, a to jeť? věznamněji na porěe Německa (samozěejm? kromě věřzněo SSSR) zěřastnili jen Polěi bojujěna zěadněfront? nebo Jugoslěci (předevěě Srbově v řele s Titem. Naopak řada zěadněh dobrovolně?, dokonce řěba z Francie nebo Nizozemě se bohuěel do výky zapojila po boku Hitlera.

Mřli jsme takvěě skutečněch věznamněch bojovně?-hrdině neě v jiněch a to hlavně zěadněh okupovaněch zeměh. Připomeřme si špřněně atentě na velevraha Heydricha, nřco podobněo a tak věznamněo nikde jinde přece nedokěali. Samozěejm? byli hrdiny předevěě sami atentěněi Josef Gabřě a Jan Kubiě, ale i mnoho dalěěh lidě kteřějim poměali. Doměě nejvěěěě odbojěem byl dokonce š předseda protektorěněvlěy generě Eliě kterěo Němci po odhaleněbriskně opravili. Stejně tak dopadla i řada intelektuě z kulturněfronty, stařějako přělad jen jměa Vladislava Vanřury nebo Julia Fuřěa.

Jistě byli i u ně takěudavaři (po věce bylo poděo asi 130 tis. trestněh ozněeně kterěbyla soudně uzavřena v kvřtnu 1947), ale zase řěba podotknout, ěe zdaleka nehojnějěěbyli v samotně Německu nebo dokonce řěba ve Francii. Předhazuje se ně, ěe po atentěu na Heydricha v roce 1942 na praěskě Vělavskě nřstěmanifestovaly desetitisovědavy svoji loajalitu a podporu okupantěm. Jako by to byli zbabřlěa proradněěi. Jistě asi mezi nimi urřitě byla takěřada kolaborantě ři hrřzou nahnaněch lidě. Ale nikdo nepřipomene, ěe v řědobě jen v Praze ěilo okolo 200 tisě Němcě. A jen hlupě si mřěe myslet, ěe oni v řěchvěi sedřli doma.

Nakonec pro ilustraci i pohled zdola. Tedy, jak jsem to zaěěal osobně jějako dospěajěěkluk ěijěěv obyřejněmalěvesnici (asi 600 aě 700 obyvatel) nedaleko Zlěa, kde mřli rodiěe hospodřstvě. V měť? tak vzděeně velkěch uděostě kde to, co se dřlo řěba v dalekěPraze, znřlo jako legenda. Ne proto, ěe bych ukazoval na nřjakěmimořně? mětněuděosti, ale přě? proto, ěe takto obyřejně? u ně zěejm? existovaly a proěěaly protektorěnědobu takěmiliony

ostatn?h ?ech? (Moravan?, Slezan?). S t?, ?e ve m?stech to m?li ur?it? mnohem hor?ne na venkov?.

Nic moc se tedy v m? okol? nestalo. Jen v t?na?mal?vesnici byli odve?eni dva (nebo dokonce t?i u? p?esn? nev?) ob?an?do koncent?. Tam skon?il tak?m?j vlastn?z?sk? str?c. Za?il jsem na vlastn?o?i n?kolik ?n?ezd? gestapa, kdy? ve vesnici opakovan? hledali mlad?kluky, kte?nenastoupili do nucen?o tot?n?o pracovn?o nasazen?v ? a n?kam zdrhli. Ono v?bec tehdy jedin?m spojovac? ?lkem mezi pod?adn?m ?esk?m lidem a Velkon?meckou ? bylo jen Gestapo a ?ady pr?e, za?izuj?odes?mlad?ch lid?na nucenou pr?i nebo pozd?ji na kop?z?op? p?ed postupuj?v?chodn?frontou. Skoro po? p?ij?li a sl?ili tak?zn?hrozeb?kontrolo?i dod?ek potravin, kter?musela vesnice povinn? dodat. Prob?al ?ern? barterov? obchod mezi vesnic?a m?stem a to sm?nou n?jak?ch potravin za n?jak? textil ?i boty. Neku?i ?vyd?l?ali na taba?enk?h. Hlavn? na n?ra?h nebo u autobus? se lidem prohl?ly ta?ky a p?adn? nalezen?potraviny propadaly ?st?u a je?t? hrozily velktresty, v?etn? ji? uveden?mo?nosti koncentrou. Lid?byli tak vystra?eni, ?e dokonce v n?kter?ch letech i na t?vesnici jim nezbylo pro n? sam?dost j?la.

N?mci zast?elili jednoho m?o u?itele, odboj?e z m??ansk?koly, a pozd?ji zmizeli v n?jak? l?ru je?t? dal?dva ze st?edn?koly. Mimochodem na t?c?to ?kol?h byla zavedena povinnost zdravit profesory ?ijsk?m pozdravem. Nem?li jsme tehdy v podstat? ?soudob?u?ebnice a v?klady jsme si p?ev? museli zapisovat. Hlavn? p?edm?tem byla ale stejn? v?uka o Adolfu Hitlerovi a NSDAP, jako i SA a SS atd. O propagand? ani nemluvm?, pamatuji t?eba, jak z ve?ejn?o z?sk?o rozhlasu po? dun?ly v?zn?p?n? jako Hans Wessels Lied nebo Wenn wir fahren gegen Engeland, n?ledovan?v?zoslavn?m hl?n?, kolik zase toho dne bylo v Atlantiku potopeno stovek a tis? brutto registrovan?ch tun lodn?o n?ladu spojenc?. A na ka?d?m radiu musel b?t pov?ena p?edti?t?n?cedulka s textem, ?e poslech zahrani?n?o rozhlasu se trest?smrt? (je?t?, ?e ve vesnici na?t?st?stejn? byly nejv?e tak t?i radiov?p?ij?a?e). Na vratech byly vyv?ov?y r?zn?Bekanntmachungy na nich? byly oznamov?y nejen protektor?n?p?azy, ale (zejm?a po heydrichi?) denn?velk?seznamy dal?h zast?elen?ch nep?el. Tehdy jsem jako patn?ilet? byl s? t?den internov? a lustrov? proto, ?e jsem byl zachycen bez povinn?Kennkarty a nebyl jsem p?ihl?n k trval?u pobytu (za to bylo tak?vyhro?v?o i trestem smrti). Za?il jsem bezprost?edn? leteck?bombardov?Zl?a, kdy byla velk??t m?sta - obytn?ch budov i tov?en Ba?a - zni?ena. P?i p?echodu n?mecko-rusk?fronty zahynuli t?i m?tn?ob?an?a jeden byl zmrza?en, kdy? se dostal do polo?en?o minov?o pole. Atd., atd.

Z p?uzn?ch m?budouc?man?elky ze Zl?a byla brzy po n?tupu okupace odve?ena cel?rodina jednoho jej?o str?ce, tedy krom? n?ho je?t? man?elka, dcera a syn. Byl sokolsk? funkcio? a mo?n?zapojen i v odboji, nebo byl ?vzat? jen tak jako rukojm?. To se nikdo po?n? nedov?d?l. Tehdy toti? nebyly ?n?zbyte?soudy, a o tom, pro? a za? na?i lid?byli zav?i nebo zab?eni, nikdo moc neinformoval. On s? byl neprodlen? zast?elen, matka a dcera zahynuly v koncentrou. P?e?il jen syn (mimochodem m?j vrstevn?), kter? je?t? p?ed koncem v?ky prod?lal ?pochod smrti? z Osv?timi. Domek jej?o druh?o str?ce byl tot?n? zni?en p?i leteck? bombardov?Zl?a.

To v?echno uv? samoz?ejm? jen ve velk?stru?nosti, letmo a zdaleka ne ?pln?. Atmosf?a okupa?n?doby byla pro v?echny na?e lidi t?niv?a? stra?ideln?. V?dy? je?t? p?ed sam?m koncem v?ky k n? dolehla tragick?hr?za re?n?doby tak?ka bezprost?edn?. Mr?el po z?ech, co se v?echno mohlo a je?t? m?e st?, kdy? jsme se dozv?d?li o vyp?en?a vyvra?d?n?nedalek?ch osad Plo?tiny a Prlova. Tak?e, i kdy? se vlastn? nic moc ned?lo, p?esto i v

Ono se toho v Protektoru ? zase tak moc ned?lo...

Napsal uživatel František Nevažil
Úterý, 29 Červenec 2014 21:15 -

to na obyčejně malá vesnička obecně platilo, že dobrý Němec mrtvý Němec (pojem nacisty jsme ani neznali). Dnes se to podívej jako něco nepříjemné, jako něco hnusně nelidského. Ale to jsme nevyvolali my. Bylo to dle principem, že kdo se je věr, skládá bouři. Tak se i stalo. Nedošlo proto třeba vyprázdnění utrpení jak odsunutí nevinných sudetských dětí, u proto, že se nikdo nezajímá podobně a mnohem horší utrpení našich Protektorátem postižených dětí. A nestydě se za to ani dnes. Nebyli jsme v tom přece zdaleka sami. Jak dnes věe, stejně je hodnotili a odsuzovali i příslušníci dalších okupovaných zemí zdaleka nejen bývalého SSSR ale i na Západě. Kde je vlastně po něm? na rozdíl od ně ani nepoznali. Těba v Nizozemí se to dostalo, pokud vě i do literatury.

To takový byl na protektorát frontový klid. A te po sedmdesáti letech se přihlížející jedna vlivná ale blbá (jen?) náč, vysokoškolsky vzdělaná v oboru práva, opravdová reprezentantka rovně náčsoučasné politické elity a prohlásila že ono se toho v Protektoru zase tak moc nestalo. ?něn to docela dle ústředního paní kterým zná a prosazuje jen pojetí českých dějin překroucené podle našich zemi programů nepřátelského sudetoněmeckého Landsmanschaftu. Holt dobře vě přepře? mžpěat. Viděe, že vlastněh zaprodanců rychle přibývá a mají po vyčerpání pozice. A když jsme te tak bohatě obdarovali naši svatou církev ?skokatolickou, ta si je na svých zahraničních bude přestávat jako kytinky. Co s tím? A co s ním
